

Sikkerhetsdatablad

Opphavsrett, 2022, 3M Company. Alle rettigheter reservert. Kopiering og/ eller nedlasting av denne informasjonen med den hensikt å sørge for riktig bruk av 3M produkter er tillatt forutsatt at: (1) informasjonen kopieres i sin helhet uten endringer med mindre det på forhånd innhentes skriftlig tillatelse fra 3M, og (2) verken kopien eller originalen videreselges eller på annen måte distribueres med den hensikt å profitere på dette.

Dokumentnr.:	20-1581-6	Versjonsnr.:	10.02
Utgitt:	04/11/2022	Erstatter:	21/10/2022

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i REACH forordning (1907/2006) og dens endringer.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

3M Fast Cure Glass Adhesive P/N 08613, 08628, 08629

Produktidentifikasjonsnumre

FI-3000-0025-9

7000077198

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Autoprodukt

Hurtigherdende rutelim.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Adresse:	3M Norge AS, Postboks 300, Tærudgata 16, 2001 Lillestrøm.
Tlf:	06384
E-post:	nordieproductehsr@mmm.com
Nettside:	www.3m.no

1.4. Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Helse- og miljøklassifiseringene av dette produktet er basert på beregningsmetoden, bortsett fra i tilfeller der testdata er tilgjengelige eller hvor klassifiseringen påvirkes av produktets fysiske form. Klassifisering(e) basert på testdata eller fysisk form er angitt nedenfor hvis aktuelt.

Klassifisering:

Etsende/irriterende for huden, kategori 2 - Skin Irrit. 2; H315
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon, kategori 2 - Eye Irrit. 2; H319
Sensibiliserende ved innånding, kategori 1 - Resp. Sens. 1; H334
Farlig for vannmiljøet, kronisk kategori 3 - Aquatic Chronic 3; H412

For fullstendig tekst på H-setninger, se avsnitt 16.

2.2. Merkingselementer

CLP Forordning (EC) Nr. 1272/2008

Signalord

FARE.

Symboler:

GHS08 (Helsefare) |

Farepiktogram

Innholdsstoffer:

Bestanddel	CAS-nr	EC-nr	Vekt%
4,4'-metylendifenyl-diisocyanat	101-68-8	202-966-0	< 1

Faresetninger:

H315	Irriterer huden.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H334	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

Forebyggende:

P261A Unngå innånding av damp.

Førstehjelp:

P304 + P340	VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
P305 + P351 + P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P342 + P311	Ved symptomer i luftveiene: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Inneholder 21% av ingredienser med ukjent fare for vannmiljøet.

Opplysninger som kreves pr forordning (EU) 2020/1149 med hensyn til diisocyanater:

Fra 24. august 2023 kreves hensiktsmessig opplæring før enhver industriell bruk eller yrkesbruk. Ytterligere informasjon kan finnes på feica.eu/Puinfo

2.3. Andre farer

Personer som tidligere er sensibilisert for isocyanater kan utvikle en kryss-sensibilisering for andre isocyanater. Dette materialet inneholder ikke stoffer som vurderes å være PBT eller vPvB.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Ikke aktuelt

3.2. Stoffblandinger

Bestanddeler	Identifikator(er)	%	Klassifisering iht forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
Polyuretan prepolymer	Trade Secret	15 - 40	Stoffet er ikke fareklassifisert
Carbon black	(CAS-nr.) 1333-86-4 (EC-nr.) 215-609-9	10 - 30	Stoff med en nasjonal grenseverdi for kjemisk eksponering
C14-17 alkaner, sec-mono- og disulfonsyrer, fenyl estere	(EC-nr.) 701-257-8	20 - 30	Stoffet er ikke fareklassifisert
Kaolin, røstet	(CAS-nr.) 92704-41-1 (EC-nr.) 296-473-8	7 - 13	Stoffet er ikke fareklassifisert
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	(EC-nr.) 926-141-6	1 - 5	Asp. Tox. 1, H304 EUH066
dibutyltinndiklorid	(CAS-nr.) 683-18-1 (EC-nr.) 211-670-0	< 0,1	Acute Tox. 2, H330 Acute Tox. 3, H301 Acute Tox. 4, H312 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 Muta. 2, H341 Repr. 1B, H360FD STOT RE 1, H372 Aquatic Acute 1, H400,M=10 Aquatic Chronic 1, H410,M=10
4,4'-metylendifenyl-diisocyanat	(CAS-nr.) 101-68-8 (EC-nr.) 202-966-0	< 1	Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 Carc. 2, H351 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Nota 2,C
Tributyltinoklorid	(CAS-nr.) 1461-22-9 (EC-nr.) 215-958-7	< 0,001	Aquatic Acute 1, H400,M=1000 Aquatic Chronic 1, H410,M=1000

Oppføringer i kolonnen Identifikator(er) som begynner med tallene 6, 7, 8 eller 9, er et foreløpig listenummer levert av ECHA i påvente av offentliggjøring av det offisielle «EC Inventory Number» for stoffet.

Se avsnitt 16 for fullstendig tekst på eventuelle H-setninger listet i dette avsnittet

Anslåtte verdier for akutt giftighet (ATE)

Bestanddeler	Identifikator(er)	Anslåtte verdier for akutt giftighet (ATE)

dibutyltinndiklorid	(CAS-nr.) 683-18-1 (EC-nr.) 211-670-0	(C >= 5%) Skin Corr. 1B, H314 (0.01% =< C < 5%) Skin Irrit. 2, H315 (C >= 3%) Eye Dam. 1, H318 (0.01% =< C < 3%) Eye Irrit. 2, H319
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	(CAS-nr.) 101-68-8 (EC-nr.) 202-966-0	(C >= 5%) Skin Irrit. 2, H315 (C >= 5%) Eye Irrit. 2, H319 (C >= 0.1%) Resp. Sens. 1, H334 (C >= 5%) STOT SE 3, H335

For informasjon om bestanddelenes grenseverdi eller PBT eller vPvB status, se avsnitt 8 og 12 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:

Bring vedkommende til frisk luft. Søk legehjelp ved ubehag.

Hudkontakt:

Vask umiddelbart med såpe og vann. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt. Dersom tegn/symptomer utvikles må lege kontaktes.

Øyekontakt:

Behov for førstehjelp forventes ikke å være nødvendig.

Svelging:

Skyll munnen. Søk legehjelp ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

De viktigste symptomene og virkningene basert på CLP-klassifiseringen inkluderer:

Allergisk reaksjon i luftveiene (pustebesvær, gispning, hosting og sammensnøring i brystet). Hudirritasjon (rødhet på eksponeringsstedet, hevelse, kløe og tørrhet). Alvorlig øyeirritasjon (betydelig rødhet, hevelse, smerte, rifter og nedsatt syn).

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ikke aktuelt

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Ved brann: Bruk et brannslukningsmiddel egnet til alminnelig brennbart materiale slik som vann eller skum til brannslukking.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Varme fra brann kan forårsake at lukkede beholdere eksploderer grunnet økt trykk.

Farlige nedbrytnings- eller biprodukter

Stoff

Isocyanater
karbonmonoksid
Karbondioksid
Hydrogencyanid
Nitrogenoksider.

Betingelse

Under forbrenning
Under forbrenning
Under forbrenning
Under forbrenning
Under forbrenning

5.3. Råd til brannsløkkingsmannskap

I tilfeller der brannslukningsarbeidet er vanskelig og der det er fare for fullstendig dekomponering må det brukes fullt verneutstyr inklusiv hjelm, åndedrettsbeskyttelsesapparat, jakke, bukse, bånd rundt armer, midje og bein, ansiktsmaske og

beskyttende dekke for andre eksponerte deler av hodet. Det må brukes fullt verneutstyr inklusiv hjelm, åndedrettsbeskyttelsesapparat, jakke, bukse, bånd rundt armer, midje og bein, ansiktsmaske og beskyttende dekke for andre eksponerte deler av hodet.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Evakuer området. Ventiler området med frisk luft. For store utslipp, eller søl i avgrensede områder, sørg for mekanisk ventilasjon for å spre eller suge ut dampene i tråd med god yrkeshygienisk praksis. Se øvrige avsnitt i databladet vedrørende informasjon om helserisiko, åndedrettsvern, ventilasjon og personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til miljøet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Samle så mye som mulig av sølt materiale. Plasseres i en egnet beholder. Beholderen må ikke lukkes før etter minst 48 timer for å unngå oppbygging av trykk. Rengjør området. Avhend oppsamlet materiale så snart som mulig i samsvar med gjeldende lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 8 og 13 for ytterligere informasjon

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av damp dannet under herdeprosessen. Må ikke brukes i meget små rom eller i områder med liten eller ingen bevegelse i luften. Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask grundig etter bruk. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Unngå utslipp til miljøet. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Unngå kontakt med oksidasjonsmidler (f.eks klor, kromsyre etc.)

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Hold beholderen tett lukket for å unngå forurensing av vann eller luft. Ved mistanke om forurensing må ikke beholderen forsegles. Må ikke lagres varmt. Lagres ikke sammen med syrer. Oppbevares adskilt fra sterke baser. Oppbevares adskilt fra oksidasjonsmidler. Må oppbevares adskilt fra aminer.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se informasjon i avsnitt 7.1 og 7.2 for anbefalinger om håndtering og lagring. Se avsnitt 8 for eksponeringskontroll og anbefalinger om personlig verneutstyr.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Grenseverdier

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er grenseverdi ikke tilgjengelig for bestanddelen.

Bestanddel	CAS-nr	Detaljer	Grense	Anmerkninger
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 0,05 mg/m ³ (0,005 ppm); S (15 minutter): 0,01 ppm	Allergifremkallende (A)
Carbon black	1333-86-4	Norsk forskrift	Gj.sn (8 timer): 3,5 mg/m ³	

Norsk forskrift: Tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren

Gj.sn: gjennomsnittskonsentrasjon over en 8-timersperiode

S: Kortidsverdi

T: Takverdi

Anbefalte overvåkingsprosedyrer: Informasjon om anbefalte overvåkingsprosedyrer kan fås via Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

8.2. Eksponeringskontroll

8.2.1 Hensiktsmessige tekniske kontroller

Sørg for egnet spesialventilasjon, f. eks. punktavsug ved varmeherding. Herdeområder må ventileres til fri-luft eller til egnet innretning for utslippskontroll. Bruk vanlig fortynningsventilasjon og/eller spesialventilasjon f.eks. punktavsug for å kontrollere at luftbåren eksponering holdes under tiltaksverdier og grenseverdier og/eller kontroller tåke, damp eller spray. Hvis ventilasjonen ikke er tilfredsstillende, bruk egnet åndedrettsvern.

8.2.2. Personlig verneutstyr

Vern av øyne/ansikt

Ikke påkrevd.

Hud- og håndvern

For å unngå hudkontakt, velg og bruk hansker og/eller verneklær basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Valget bør være basert på bruksfaktorer slik som eksponeringsnivåer, konsentrasjon av stoff eller stoffblanding, hyppighet, varighet, fysiske utfordringer slik som ekstreme temperaturer eller andre forhold. Konferer med din leverandør av hansker og/eller verneklær for valg av egnede materialer.

Hansker av følgende materiale(r) anbefales:

Stoff	Tykkelse (mm)	Gjennomtrengningstid
Neopren	0.5	=> 8 timer
Nitrilgummi	0.35	=> 8 timer
Naturgummi	0.5	=> 8 timer

Informasjon gitt om hansker er basert på kjemikaliet som styrer dermal toksisitet, og på de gjeldende forhold ved testing. Gjennomtrengningstiden kan endres når hansken brukes under forhold som gir økt slitasje på hansken.

Gjeldende normer/ standarder

Bruk vernehansker testet i henhold til EN 374

Hvis dette produktet blir brukt på en måte som representerer et høyere potensial for eksponering (f. eks. spraying, høyt sprutpotensial etc.), kan det være nødvendig med bruk av beskyttelsesdress. For å unngå kontakt, velg og bruk kroppsbeskyttelse basert på hva som fremkommer gjennom en eksponeringsvurdering. Følgende verneklær anbefales: Forkle av neopren

Forkle - Nitril

Åndedrettsvern

Velg og bruk åndedrettsvern basert på en eksponeringsvurdering . Basert på konsentrasjonen av luftforurensninger i arbeidsatmosfæren velges en av følgende type(r) godkjent åndedrettsvern:

Halv- eller helmaske med filter mot organiske damper og partikler. Europeiske standarder (CEN): EN405:2001 eller EN140/EN141/EN143 eller EN136/EN141/EN143.

For veiledning om valg av egnet åndedrettsvern, vennligst se www.3m.no/vern, eller kontakt verneavdelingen ved 3M Norge AS tlf.: 06384.

Gjeldende normer/ standarder

Bruk åndedrettsvern i henhold til EN 140 eller EN 136: filter type A og P

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	Fast stoff
Spesifikk fysisk form:	Pasta
Farge	Svart
Lukt	Nesten luktfritt
Deteksjonsgrense lukt	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Smeltepunkt / frysepunkt	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Kokepunkt/kokeområde	>= 192 °C
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke klassifisert
Nedre eksplosjonsgrense (LEL)	0,6 volum%
Øvre eksplosjonsgrense (UEL)	7 volum%
Flammepunkt	>= 70 °C [<i>Testmetode: Closed Cup</i>]
Selvantennelsestemperatur	>= 200 °C
Nedbrytningstemperatur	140 °C
pH	<i>stoffet / blandingen er uløselig (i vann)</i>
Kinematisk viskositet	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Vannløselighet	Ikke blandbar
Løselighet ikke-vann	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Damptrykk	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Tetthet	1,2 g/cm ³ [ved 20 °C]
Relativ tetthet	1,23 [<i>Std. ref.: Vann = 1</i>]
Relativ damptetthet	6 [<i>Std. ref.: Luft = 1</i>]

9.2. Andre opplysninger**9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper**

EU Flyktige organiske forbindelser (VOC)	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Fordamping:	<i>Ingen informasjon tilgjengelig</i>
Andel flyktige	2,5 %

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Produktet kan være reaktivt med visse forbindelser under visse forhold, se informasjon gitt under andre overskrifter i dette avsnittet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisering vil ikke forekomme.

10.4. Forhold som skal unngås

Varme

Gnister og/eller flammer

10.5. Uforenlige materiale

Akselerator

Al eller Mg pulver og høy/ skjæretemperatur

Alkoholer.

Alkali- og jordalkalimetaller

Aminer.

Sterke syrer

Sterke baser

Sterke oksidasjonsmidler

Vann

Reaksjon med vann, alkoholer eller aminer er ikke farlig hvis trykket som dannes kan slippes ut i fri luft for å forhindre for høyt trykk i beholderen.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Stoff

Betingelse

Ingen kjente.

Se avsnitt 5.2 for farlige nedbrytningsprodukter under forbrenning.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Informasjonen under kan muligens ikke samsvare med kjemikalietts klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3, dersom en særskilt klassifisering er fastsatt av utøvende myndighet. I tillegg er utsagn og data oppført i avsnitt 11 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra interne farevurderinger.

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Tegn og symptomer på eksponering

Basert på testdata og/eller informasjon om bestanddeler, kan dette produktet gi følgende helsevirkninger:

Innånding:

Allergisk reaksjon i luftveiene: tegn/symptomer kan innbefatte pustebesvær, gispning, hosting og sammensnøring i brystet.

Hudkontakt:

Kontakt med huden under bruk av produktet forventes ikke å gi irritasjon av betydning. Allergisk hudreaksjon (ikke foto-initiert): tegn/symptomer kan innbefatte rødhet, hevelse, blemmer og kløe.

Øyekontakt:

Kontakt med øynene under bruk av produktet forventes ikke å gi irritasjon av betydning.

Svelging:

Ingen kjente innvirkninger på helse.

Tilleggsinformasjon:

Personer som tidligere er sensibilisert for isocyanater kan utvikle en kryss-sensibilisering for andre isocyanater.

Toksikologiske data

Hvis en bestanddel er oppført i avsnitt 3 men ikke vises i tabellen nedenfor, er det enten ingen data tilgjengelig eller det er ikke tilstrekkelig data for klassifisering.

Akutt giftighet

Navn	Ekspone- ringsvei	Art	Verdi
Produkt	Dermal		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE >5 000 mg/kg
Produkt	Innånding - damp(4 timer)		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE >50 mg/l
Produkt	Svelging		Ingen data tilgjengelig; beregnet ATE >5 000 mg/kg
C14-17 alkaner, sec-mono- og disulfonsyrer, fenyl estere	Dermal	Rotte	LD50 > 1 000 mg/kg
C14-17 alkaner, sec-mono- og disulfonsyrer, fenyl estere	Svelging	Rotte	LD50 > 5 000 mg/kg
Carbon black	Dermal	Kanin	LD50 > 3 000 mg/kg
Carbon black	Svelging	Rotte	LD50 > 8 000 mg/kg
Kaolin, røstet	Innånding -	Rotte	LC50 > 2,07 mg/l

	støv/tåke (4 timer)		
Kaolin, røstet	Dermal	Lignende forbindelser	LD50 > 5 000 mg/kg
Kaolin, røstet	Svelging	Lignende forbindelser	LD50 > 5 000 mg/kg
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Innånding - damp	Faglig vurdering	LC50 anslått til å være 20 - 50 mg/l
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Svelging	Rotte	LD50 > 5 000 mg/kg
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Dermal	Kanin	LD50 > 5 000 mg/kg
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Innånding - støv/tåke (4 timer)	Rotte	LC50 0,368 mg/l
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Svelging	Rotte	LD50 31 600 mg/kg

ATE = estimert akutt giftighet (acute toxicity estimate)

Etsende eller irriterende for huden

Navn	Art	Verdi
Carbon black	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Kaolin, røstet	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Kanin	Minimalt irriterende
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	offisiell klassifisering	Irriterende

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Navn	Art	Verdi
Carbon black	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Kaolin, røstet	Kanin	Ingen vesentlig irritasjon
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Kanin	Svakt irriterende
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	offisiell klassifisering	Sterkt irriterende

Sensibiliserende ved hudkontakt

Navn	Art	Verdi
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Marsvin	Ikke klassifisert
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	offisiell klassifisering	Sensibiliserende

Sensibiliserende ved innånding

Navn	Art	Verdi
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Menneske	Sensibiliserende

Kjønnsцелеmutagenitet

Navn	Eksponeeringsvei	Verdi
Carbon black	In vitro	Ikke mutagent
Carbon black	In vivo	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	In vitro	Ikke mutagent

Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	In vivo	Ikke mutagent
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	In vitro	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering

Kreftfremkallende egenskaper

Navn	Eksponeringsvei	Art	Verdi
Carbon black	Dermal	Mus	Ikke kreftfremkallende
Carbon black	Svelging	Mus	Ikke kreftfremkallende
Carbon black	Innånding	Rotte	Kreftfremkallende
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Ikke spesifisert	Ikke tilgjengelig	Ikke kreftfremkallende
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Innånding	Rotte	Noen positive data, men ikke tilstrekkelig for klassifisering

Reproduksjonstoksisitet

Virkinger på reproduksjon og/eller utvikling

Navn	Eksponeringsvei	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Ikke spesifisert	Ikke klassifisert for kvinnelig reproduksjon	Rotte	NOAEL Ikke tilgjengelig	1 generasjon
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Ikke spesifisert	Ikke klassifisert for mannlig reproduksjon	Rotte	NOAEL Ikke tilgjengelig	1 generasjon
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Ikke spesifisert	Ikke klassifisert for utvikling	Rotte	NOAEL Ikke tilgjengelig	1 generasjon
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Innånding	Ikke klassifisert for utvikling	Rotte	NOAEL 0,004 mg/l	ved organogenese

Målorgan(er)

Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering

Navn	Eksponeringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Innånding	irritasjon av luftveiene	Kan forårsake irritasjon av luftveiene	offisiell klassifisering	NOAEL Ikke tilgjengelig	

Spesifikk målorgantoksisitet - gjentatt eksponering

Navn	Eksponeringsvei	Målorgan(er)	Verdi	Art	Testresultat	Eksponeringstid
Carbon black	Innånding	pneumokoniose	Ikke klassifisert	Menneske	NOAEL Ikke tilgjengelig	yrkeseksponering
Kaolin, røstet	Innånding	pneumokoniose	Ikke klassifisert	Lignende forbindelser	NOAEL ikke tilgjengelig	yrkeseksponering
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	Innånding	luftveiene	Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.	Rotte	LOAEL 0,004 mg/l	13 uker

Aspirasjonsfare

Navn	Verdi
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	Aspirasjonsfare

Bruk kontaktinformasjonen på første side av dette sikkerhetsdatabladet for ytterligere toksikologisk informasjon om produktet og/eller bestanddelene.

11.2. Informasjon om andre farer

Dette materialet inneholder ingen stoffer som vurderes som hormonforstyrrende for mennesker.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Informasjonen under kan muligens ikke samsvare med kjemikaliets klassifisering angitt i avsnitt 2 og/eller avsnitt 3, dersom en særskilt klassifisering er fastsatt av utøvende myndighet. I tillegg er utsagn og data oppført i avsnitt 12 basert på FNs GHS beregningsregler og klassifiseringer utledet fra 3Ms vurderinger.

12.1. Giftighet

Ingen testdata tilgjengelig for produkt

Stoff	CAS #	Organisme	Type	Eksposering	Test slutt punkt	Testresultat
Polyuretan prepolymer	Trade Secret	I/A	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A
C14-17 alkaner, sec-mono- og disulfonsyrer, fenyl estere	701-257-8	I/A	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A
Carbon black	1333-86-4	Aktivert slam	Eksperiment	3 timer	EC50	>=100 mg/l
Carbon black	1333-86-4	I/A	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A
Kaolin, røstet	92704-41-1	Bakterie	Estimert	16 timer	EC10	1 400 mg/l
Kaolin, røstet	92704-41-1	Grønnalge	Estimert	72 timer	EC50	2 500 mg/l
Kaolin, røstet	92704-41-1	Daphnia	Estimert	48 timer	EC50	>100 mg/l
Kaolin, røstet	92704-41-1	Sebrafisk	Estimert	96 timer	LC50	>100 mg/l
Kaolin, røstet	92704-41-1	Grønnalge	Estimert	72 timer	EC10	41 mg/l
Kaolin, røstet	92704-41-1	Regnbueørret	Estimert	30 dager	NOEC	100 mg/l
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	926-141-6	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	EL50	>1 000 mg/l
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	926-141-6	Regnbueørret	Eksperiment	96 timer	LL50	>1 000 mg/l
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	926-141-6	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EL50	>1 000 mg/l
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	926-141-6	Grønnalge	Eksperiment	72 timer	NOEL	1 000 mg/l
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Alger eller andre vannplanter	Eksperiment	96 timer	ErC50	0,043 mg/l
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Daphnia	Eksperiment	48 timer	EC50	0,84 mg/l
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Medaka	Eksperiment	28 dager	NOEC	1,8 mg/l
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Daphnia	Eksperiment	21 dager	NOEC	0,015 mg/l
4,4'-metylendifenyl-diisocyanat	101-68-8	Aktivert slam	Estimert	3 timer	EC50	>100 mg/l
4,4'-metylendifenyl-diisocyanat	101-68-8	Grønnalge	Estimert	72 timer	EC50	>1 640 mg/l

4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Daphnia	Estimert	24 timer	EC50	>1 000 mg/l
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Sebrafisk	Estimert	96 timer	LC50	>1 000 mg/l
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Grønnalge	Estimert	72 timer	NOEC	1 640 mg/l
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Daphnia	Estimert	21 dager	NOEC	10 mg/l
Tributyltinnklorid	1461-22-9	Copepod	Laboratorium	48 timer	LC50	0,00027 mg/l
Tributyltinnklorid	1461-22-9	Kiselalge	Laboratorium	72 timer	EC50	0,000987 mg/l
Tributyltinnklorid	1461-22-9	Inland Silverside	Laboratorium	96 timer	LC50	0,003 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Stoff	CAS-nr	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
Polyuretan prepolymer	Trade Secret	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig	I/A	I/A	I/A	I/A
C14-17 alkaner, sec-mono- og disulfonsyrer, fenyl estere	701-257-8	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig	I/A	I/A	I/A	I/A
Carbon black	1333-86-4	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig	I/A	I/A	I/A	I/A
Kaolin, røstet	92704-41-1	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig	I/A	I/A	I/A	I/A
Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	926-141-6	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	69 %BOD/ThO D	OECD 301F - Manometric Respiro
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Karbondioksid-utvikling	5.5 % CO2 evolusjon/THC O2 evolusjon	OECD 301B - Mod. Sturm eller CO2
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Estimert Hydrolyse		Hydrolyse halveringstid	20 timer (t 1/2)	
Tributyltinnklorid	1461-22-9	Eksperiment Biodegradering	28 dager	Biologisk oksygenforbruk	0 %BOD/ThO D	OECD 301F - Manometric Respiro

12.3. Bioakkumuleringsevne

Stoff	Cas No.	Type test	Varighet	Type studie	Testresultat	Protokoll
Polyuretan prepolymer	Trade Secret	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
C14-17 alkaner, sec-mono- og disulfonsyrer, fenyl estere	701-257-8	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Carbon black	1333-86-4	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
Kaolin, røstet	92704-41-1	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A

Hydrokarboner, C11-14 n-alkaner, isoalkaner sykliske, <2% aromater	926-141-6	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Data ikke tilgjengelig eller utilstrekkelig for klassifisering	I/A	I/A	I/A	I/A
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Eksperiment BCF - Fish	28 dager	Bioakkumulasjonsfaktor	200	OECD305-biokonsentrasjon
Tributyltinnklorid	1461-22-9	Eksperiment BCF - Fish	10 dager	Bioakkumulasjonsfaktor	7950	

12.4. Mobilitet i jord

Stoff	Cas No.	Type test	Type studie	Testresultat	Protokoll
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Modellert Mobilitet i jord	Koc	1 900 l/kg	Episuite™
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Estimert Mobilitet i jord	Koc	34 000 l/kg	Episuite™
Tributyltinnklorid	1461-22-9	Modellert Mobilitet i jord	Koc	12 000 l/kg	Episuite™

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette materialet inneholder ikke stoffer som vurderes å være PBT eller vPvB.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Dette produktet inneholder ingen stoffer som vurderes å være hormonforstyrrende for miljøpåvirkning

12.7. Andre skadelige virkninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Innhold/holder avhendes i henhold til gjeldende lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk.

Brennes i et godkjent forbrenningsanlegg. Fullstendig destruksjon kan kreve bruk av ekstra drivstoff under forbrenningsprosessen. Alternativ for fjerning av avfall: Lever avfall til et godkjent avfallssanlegg. Tomme beholdere/ fat som brukes til transport og håndtering av farlige kjemikalier (kjemiske stoffer/ blandinger/ preparater klassifisert som farlig i henhold til gjeldende forskrifter) skal vurderes, lagres, behandles og avhendes som farlig avfall med mindre annet er beskrevet i gjeldende avfallsforskrift. Rådfør med respektive myndigheter for å bestemme tilgjengelige behandlings- og disponeringsfasiliteter.

Anbefalte avfallsgrupper baseres på hvordan produktet anvendes. Ettersom dette er utenfor 3Ms kontroll, anbefales ingen avfallskode(r) for produkter etter bruk. Vennligst referer til avfallsforskriften (FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall) for å tildele riktig avfallsgruppe til ditt avfall. Sørg for at nasjonale og/eller regionale reguleringer overholdes, og bruk alltid offentlig godkjent innsamler, mottaks- eller behandlingsanlegg for farlig avfall ved avhending.

EAL-kode (som solgt produkt):

- 080409* avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.
- 200127* maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer.

Avfallsstoffnummer

7152

Organisk avfall uten halogen

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Ikke transportfrlig gods.

	Landtransport (ADR)	Lufttransport (IATA)	Sjøtransport (IMDG)
14.1 UN nummer eller ID nummer	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
14.2 UN forsendelsesnavn	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
14.3 Transportfareklasse(r)	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
14.4 Emballasjegruppe	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
14.5 Miljøfarer	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren	Vennligst se andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon.	Vennligst se andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon.	Vennligst se andre avsnitt i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon.
14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO instrumenter	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
Kontrolltemperatur	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
Faretemperatur	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
ADR Klassifiseringskode	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig
IMDG segregeringskode	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig	Ingen informasjon tilgjengelig

Ta kontakt via adressen eller telefonnummeret som er oppført på første side i sikkerhetsdatabladet for ytterligere informasjon om transport / forsendelse av materialet med jernbane (RID) eller innlands vannvei (ADN).

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**15.1. Srlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****Kreftfremkallende egenskaper****Bestanddele**

Carbon black

CAS-nr

1333-86-4

Klassifisering

Kreftfremkallende

Regelverk

IARC - International

		egenskaper, kategori 2B	Agency for Research on Cancer
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Carc. 2	Forordning (EC) No 1272/2008, Tabell 3.1
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8	Gr. 3: Ikke klassifiserbart	IARC - International Agency for Research on Cancer

Begrensninger på produksjon, markedsføring og bruk:

Følgende stoffer i dette produktet er oppført i vedlegg XVII i REACH-forskriften (begrensningslista) for restriksjoner i fremstilling, markedsføring og bruk når det benyttes i visse farlige stoffer, blandinger og artikler. Brukere av dette produktet er pålagt å overholde begrensningene som er oppført i den nevnte bestemmelsen.

<u>Bestanddele</u>	<u>CAS-nr</u>
4,4'-metylendifenyldiisocyanat	101-68-8

Begrensningsstatus: oppført i REACH Vedlegg XVII

Begrensede bruksområder: Se vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006 for vilkår for begrensning

Autorisasjonsstatus i REACH:

Følgende stoffer i dette produktet kan bli eller er underlagt autorisasjon i samsvar med REACH:

<u>Bestanddele</u>	<u>CAS-nr</u>
dibutyltinndiklorid	683-18-1

Autorisasjonsstatus: Oppført i kandidatliste over stoffer som gir grunn til stor bekymring, SVHC-stoffer

Global inventory status

Kontakt 3M for ytterligere informasjon.

DIREKTIV 2012/18/EU

Seveso farekategorier, Vedlegg 1, Del 1

Ingen

Seveso spesifiserte farlige stoffer, Vedlegg 1, Del 2

Farlige stoffer	Identifikator(er)	Mengdegrense (i tonn) for anvendelsen av	
		Krav til virksomheter på lavere nivå	Krav til virksomheter på høyere nivå
dibutyltinndiklorid	683-18-1	50	200
Tributyltinoklorid	1461-22-9	100	200

EU forordning 649/2012

Kjemikalie	Identifikator(er)	Vedlegg I
dibutyltinndiklorid	683-18-1	Del 1
Tributyltinoklorid	1461-22-9	Del 1 og Del 3

Deklarasjonsnummer, Produktregisteret:

PRN: 82306

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En vurdering av kjemikaliesikkerhet har ikke blitt utført for stoffet/stoffblandingen i overensstemmelse med kravene i forordning 1907/2006 og dens endringer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over relevante H-setninger

EUH066	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
H301	Giftig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H330	Dødelig ved innånding.
H332	Farlig ved innånding.
H334	Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H341	Mistenkes å kunne gi genetiske skader.
H351	Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
H360FD	Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.
H372	Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Produktet inneholder isocyanater og bør ikke brukes av personer som er allergiske/følsomme for dette. Ved kontakt med stoffet kan allergiske reaksjoner utløses.

Alle som arbeider med isocyanatbaserte produkter bør få opplæring som gjør arbeidstageren i stand til å jobbe forsvarlig med denne typen produkter.

Informasjon om endringer:

Ingen revisjonsinformasjon

Enhver befatning med dette produktet er forbundet med risiko slik det er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet og på våre nettsider med eventuelle henvisninger/linker (heretter samlet benevnt som "tilhørende informasjon"). Brukeren plikter å sette seg inn i den tilhørende informasjonen som er gitt om produktet, herunder om forholdsregler og om risiko ved befatning, bruk, håndtering, lagring m.v. Den tilhørende informasjonen er utarbeidet på grunnlag av kjente opplysninger om produktet og dets innhold på omsetningstidspunktet, samt vår oppfatning om bruk og håndtering av produktet under normale forhold. Vi skal ikke holdes ansvarlig for a) enhver befatning med og bruk av produktet som ikke er i samsvar med anbefalinger gitt i den tilhørende informasjonen, b) for enhver skade som kan relateres til eller som skyldes risiko/omstendigheter som er beskrevet i den tilhørende informasjonen, og c) for enhver skade som skyldes at produktet er brukt til annet formål enn som et sluttprodukt, herunder at produktet er brukt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser. I tillegg, er dette sikkerhetsdatabladet utgitt for å formidle helse- og sikkerhetsinformasjon. Dersom du er importør av dette produktet til EU/Norge, er du ansvarlig for alle regulatoriske krav, inkludert, men ikke begrenset til, produktregistreringer/notifikasjoner, volum av stoffer og potensielle registreringer av stoffer.

Se www.3m.no for 3M Norge AS sine sikkerhetsdatablader.